

DOCUMENT RESUME

ED 322 718

FL 018 674

AUTHOR Oscarson, Mats
TITLE Komvux-Proven i Engelska VT 1989: Jamforelser mellan
Komvux och Gymnasieskolan i Fraga om Provresultat och
Betyg. Rapport nr 1990:06. (National Standardized
Tests in English in Adult Education 1989: Comparison
between Adult and Upper Secondary Students Test
Results and School Leaving Grades. Report No.
1990:06).
INSTITUTION Goteborg Univ., Molndal (Sweden). Inst. of
Education.
PUB DATE May 90
NOTE 59p.
PUB TYPE Reports - Research/Technical (143)
LANGUAGE Swedish

EDRS PRICE MF01/PC03 Plus Postage.
DESCRIPTORS Adult Education; *Adult Students; Comparative
Analysis; *English (Second Language); Essays; Foreign
Countries; *High School Students; Interrater
Reliability; Language Proficiency; *Language Tests;
Secondary Education; Sex Differences; *Standardized
Tests; *Test Results
IDENTIFIERS *Sweden

ABSTRACT

This report describes the results of adult education students and upper secondary school students on two recently introduced standardized English tests in Sweden. Comparisons of the results are made between these two categories of students because they are entitled to compete, on an equal basis, for admission into restricted intake programs of study at Swedish universities and other institutions of higher learning. Test results indicated no substantial differences in proficiency between the groups of students compared. There was, however, a slight but statistically insignificant tendency of the secondary school students to do better than the adults. Analysis of results by sex showed that female students achieved higher total scores than male students on one test, but lower on the other. Females scored higher on essay portions of the test, whereas males tended to score higher on non-essay portions of the test. School leaving grades were higher for female students. A brief summary is provided of the outcome of a study determining the intra- and inter-rater reliability of the essay scores. (VWL)

* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *

ED 322718

KOMVUX-PROVEN I ENGELSKA VT 1989

Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg

Mats Oscarson

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it
 Minor changes have been made to improve
reproduction quality

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

M. Oscarson

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES
INFORMATION CENTER (ERIC)"

Skrifter från
Avdelningen för språkpedagogik 10

Rapport nr 1990:06
Institutionen för pedagogik
Göteborgs universitet

Avdelningen för språkpedagogik
Institutionen för pedagogik
GÖTEBORGS UNIVERSITET

KOMVUX-PROVEN I ENGELSKA VT 1989

Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg

Mats Oscarson

Skrifter från
Avdelningen för språkpedagogik 10

Rapport nr 1990:06
Maj 1990

SAMMANFATTNING

Oscarson, Mats

Komvux-proven i engelska vt 1989: Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg

*Skrifter från Avdelningen för språkpedagogik 10
Rapport från Institutionen för pedagogik
Göteborgs Universitet, 1990:06*

- ISSN 0282-2164 • Antal sidor: 54

Läsåret 1989-90 infördes centrala prov i engelska på komvux. Avsikten med proven är bl a att göra det möjligt att jämföra betygsättningen i gymnasieskolan med den i komvux, vilket är intressant främst av den anledningen att studerande från de två skolformerna konkurrerar med varandra på sina betyg vid ansökan om antagning till spärrade utbildningslinjer. Antagningssystemet förutsätter att betygen är likvärdiga, men man har i vissa sammanhang frågat sig om så verkligen är fallet. I den här rapporten redovisas en del resultat från en sista omgång försöksprov som ger en antydan om hur komvux och gymnasieskolan förhåller sig till varandra när det gäller färdighets- och betygsnivåer.

Redovisningen omfattar resultat på två prov i engelska, ett för etapp 2 och ett för etapp 3. Proven besvarades dels av representativa elevgrupper inom gymnasieskolan (åk 2:2 resp 3:3), dels av drygt hälften av alla de komvuxstudierande som fick avgångsbetyg från de två etapperna vt 1989.

Inga större prestationsskillnader kunde noteras mellan gymnasie- och komvux-grupperna, även om det fanns en tendens till bättre resultat i de förra. Skillnaderna var inte statistiskt signifikanta. Beräkning av utfall per kön visade att kvinnor nådde ett högre resultat än män på etapp 2-

provet men ett lägre resultat på etapp 3-provet. Betygs-
genomsnitten vid slutet av terminen låg i båda fallen hogre
för kvinnorna.

I anslutning till provverksamheten har också fördelningar
av avgångsbetyg i de två skolformerna undersökts. För gym-
nasieskolans del togs statistik fram för samtliga elever
under en fyraårsperiod (1986-89), totalt omfattande
c 168.300 elever från årskurserna 2:2 (eng s.k.) och 3:3, och
för komvux' del samtliga studerande som fick avgångsbetyg
vt 1989 från etapperna 2 och 3 (N= 8.397 resp 4.041).
Undersökningen visar att avgångsbetygen ligger en aning
högre i komvux, både när det gäller jämförelsen etapp 2/åk
2:2 och jämförelsen etapp 3/åk 3:3 (dvs de utbildningar som
ger samma kompetens). Skillnaderna är dock små. De resp
betygsmedelvärdena är 3.38/3.30 och 3.47/3.41, dvs
mindre än 0.1 betygssteg på båda nivåerna. Fördelningen av
betygen 1-5 för elever med avgångsbetyg från åk 2:2 (eng
s.k.) är i genomsnitt för de fyra angivna åren följande: 1-15-
45-31-8 %. Motsvarande för elever med avgångsbetyg från
åk 3:3 är 2-15-38-30-15 %.

I sista kapitlet dras slutsatsen att det finns anledning att
vara fortsatt uppmärksam på relationen mellan betyg och
färdigheter i de två skolformerna. Dessutom diskuteras, och
ges förslag om, principer för normeringen av proven.

I en bilaga informeras kort om en undersökning av tillforlit-
ligheten i en uppsatsdel som ingår i provet. Sex särskilt in-
kallade lärare fick göra helt oberoende bedömningar av
slumpvis utvalda uppsatser. Försökslärarnas resultat jämfördes
dels sinsemellan, dels med de resultat som komvux-
deltagarnas egna lärare hade kommit fram till.

Beställs från:

Institutionen för pedagogik
Göteborgs universitet
Box 1010
431 26 Mölndal

ENGLISH SUMMARY

Oscarson, Mats

National Standardized Tests in English in Adult Education in Sweden: Comparisons between Adult and Upper Secondary School Students in Terms of Test Results and School-Leaving Grades

Written in Swedish under the title: "Komvux-proven i engelska vt 1989: Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg"

*Publications from the Language Teaching Research Unit 10
Report No. 1990:06 from the
Department of Education and Educational Research
University of Gothenburg/SWEDEN*

- Publication date: May 1990 • ISSN 0282-2164 (54 pp)

The report describes results obtained by adult education students and 18-19-year-old upper secondary school students on two recently introduced standardized tests in English for municipally administered schools for adults in Sweden. Comparisons of the results are made between these two categories of students because they are entitled to compete, on an equal basis, for admission into restricted intake programmes of study at Swedish universities and other institutions of higher learning.

The purpose of the new tests is to enable the individual teacher at the schools for adults to adjust his or her grading of students so as to reflect the standards set by representative national achievement criteria. Since grades (marks) awarded in the adult sector carry the same weight as grades awarded in the upper secondary school, it is imperative that levels of performance corresponding to those grades are comparable across the two sectors of education.

Test results indicated no substantial differences in proficiency between the two groups of students compared, i.e. 18-19-year-olds and adults. There was, however, a slight but statistically non-significant tendency for the former to do better than the adults. A survey of national statistics of *school-leaving grades* showed that there is likewise a minor difference in this respect, but reversed, i.e. grades in adult education are marginally higher. It is concluded that the combined effect of these two tendencies justify further monitoring and investigation of the comparability of proficiency levels and grading in the two sectors of education studied.

Analysis of results by sex showed that female students reached higher total *scores* than male students on one test but lower on the other. Females also scored relatively higher on an essay writing task than on any of four other sub tests assessing reading and listening skills by means of fill-in and completion types of tasks. Males tended to score higher, both relatively speaking and in absolute figures, on the non-essay sections of the tests.

School-leaving grades were higher for female students than for male students at both proficiency levels tested.

Finally, the report also contains a brief summary of the outcome of a study determining the intra- and inter-rater reliability of the essay scores. A team of raters were asked to rate (and after a few weeks' interval to re-rate) a number of essays and the results were compared between raters as well as between raters and teachers in the field.

The report may be obtained from *Institutionen för pedagogik*
Göteborgs universitet
Box 1010
S-431 26 Mölndal/SWEDEN

FÖRORD

I arbetet med den här rapporten har jag fått råd och hjälp från flera olika håll. Mina kolleger vid Avdelningen för språkpedagogik hargett synpunkter på innehållet i olika sammanhang och på olika delar av arbetet. Docent Tibor von Elek har läst hela manuset och gjort ett flertal värdefulla påpekanden (förutom att han har utvecklat många kloka tankar i våra ofta mycket ingående diskussioner under arbetet med själva proven). Docent Torsten Lindblad har beredvilligt läst sammanfattningen och diskussionen och har som alltid lämnat mycket genomtänkta och väsentliga förslag till ändringar och tillägg.

Vidare har jag haft tillfälle att diskutera delar av innehållet med Avdelningsdirektör Lennart Linell och Adjunkt Ingela Nyman, Skolöverstyrelsen, vilket har varit mycket värdefullt.

Adjunkt Ted Gershenow i arbetsgruppen föi proven har förmedlat viktiga synpunkter på en del av de frågor som diskuteras (och har också kommenterat den engelska sammanfattningen).

Vår sekreterare, Karin Emanuelsdotter, har effektivt hållit reda på det omfattande dataunderlaget och har också skickligt hjälpt mig med utskriften och redigeringen av rapporten.

Ett varmt tack till alla för gott samarbete och värdefull hjälp.

Mats Oscarson

INNEHÅLL

Sammanfattning	1
English Summary	3
Förord	5
Innehållsförteckning	7
Tabellförteckning	9
Figurförteckning	10
1 INLEDNING	11
2 PROVEN	14
3 RESULTAT PÅ PROVET FÖR ETAPP 2	16
4 BETYGSFÖRDELNINGAR I ETAPP 2 OCH ÅK 2:2	20
4.1 Etapp 2	20
4.2 Betygsjämförelser mellan etapp 2 och åk 2:2	23
5 RESULTAT PÅ PROVET FÖR ETAPP 3	27
6 BETYGSFÖRDELNINGAR I ETAPP 3 OCH ÅK 3:3	30
6.1 Etapp 3	30
6.2 Betygsjämförelser mellan etapp 2 och åk 3:3	34
7 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	37
7.1 Bakgrunden	37
7.2 Provresultaten och betygsjämförelserna	37
7.3 Betygsgränserna och principerna för normeringen	40
Referenser	45
BILAGA	47
Information om bedömningsundersökning	

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1	Sammanfattning av innehållet i proven (Etapperna 2 och 3)	15
Tabell 2	Resultat på provet för etapp 2 uppnådda av normeringsgruppen i gymnasieskolan (åk 2:2, särskild kurs, februari 1989)	16
Tabell 3	Resultat på provet för etapp 2 uppnådda av kursdeltagare i Komvux (maj 1989)	18
Tabell 4	Komvux Etapp 2: Medelvärden av betyg beräknade på grundval av provresultat resp medelvärden av avgångsbetyg satta av lärarna vid slutet av terminen (maj 1989)	20
Tabell 5	Betygsfördelningar i Komvux Etapp 2, vt 1989	22
Tabell 6	Genomsnittlig fördelning av avgångs- betyg i åk 2:2, engelska särskild kurs, under fyra år (1986-89, N=60.652)	24
Tabell 7	Resultat på provet för etapp 3 uppnådda av normeringsgruppen i gymnasieskolan (åk 3:3, februari 1989)	27
Tabell 8	Resultat på provet för Etapp 3 uppnådda av kursdeltagare i Komvux (maj 1989)	28

Tabell 9	Komvux Etapp 3: Medelvärdens av betyg beräknade på grundval av provresultat resp medelvärdens av avgångsbetyg satta av lärarna vid slutet av terminen (maj 1989)	30
Tabell 10	Betygsfördelningar i Komvux Etapp 3, vt 1989	31
Tabell 11	Genomsnittlig fördelning av avgångsbetyg i åk 3:3 under fyra år (1986-89, N=107.646)	34

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1	Betygsfördelningar i Komvux Etapp 2, vt 1989	22
Figur 2	Fördelning av avgångsbetyg i åk 2:2 (1986-89) och Komvux etapp 2 (vt 1989) gällande samtliga elever i landet (N = 60.652 resp 8.397)	25
Figur 3	Betygsfördelningar i engelska, Komvux etapp 3, vt 1989	32
Figur 4	Fördelning av avgångsbetygen på Etapp 2 (N=8.397) och Etapp 3 (N=4.041), vt 1989	33
Figur 5	Fördelning av avgångsbetyg i åk 3:3 under 4 år (1986-1989) och Komvux etapp 3 (vt 1989) gällande samtliga elever i landet (N = 107.646 resp 4.041)	35

Budgetåret 1985/86 inleddes Skolöverstyrelsen försök med centralt utarbetade prov i engelska, matematik och svenska för komvux. Verksamheten avslutades vid utgången av budgetåret 1988/89. Proven i engelska har tagits fram och administrerats av Avdelningen för språkpedagogik, Göteborgs universitet, med docent Tibor von Elek som projektledare. Proven i matematik och svenska har producerats av Högskolan för lärarutbildning, Stockholm, resp Lärarhögskolan, Malmö.

En tidigare beskrivning av försök med centrala prov i engelska i etapp 3 våren 1986 finns i von Elek och Lindblad (1988).

Avsikten med försöksverksamheten har främst varit att jämföra "betygen i komvux och betygen i gymnasieskolan med beaktande av skillnader i studieorganisationen" (Budgetpropositionen 1985) och att ta fram och utvärdera olika provtyper som skulle kunna användas i kommande centrala prov för komvux.

Behovet av jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan har sin grund i reglerna för urval till högskoleutbildning. I dessa förutsätts att det råder likvärdighet mellan de två skolformerna i fråga om kunskapsstandard och betygsättning. I propositionen om urval m.m. till högskoleutbildning (prop 1987/88:109) sade det föredragande statsrådet: "Enligt min mening är det viktigt att betygen i komvux blir jämförbara med betygen i gymnasieskolan, något som är en förutsättning för att betygsurvalet för olika kategorier sökande skall bli rättvist."

I Läroplan för kommunal vuxenutbildning (Lvux 82, Skolöverstyrelsen, 1988a) påpekas det att betyg skall

"motsvara prestationer som ligger på samma nivå som prestationerna hos gymnasieskolans elever, även om innehållet i undervisningen inte är identiskt" (Mål och riktlinjer, avsn 6.7). I Specialinformation till skolledare (Skolöverstyrelsen, 1988b) sägs att "för ett visst betyg skall krävas likvärdiga prestationer av studerande i komvux som i gymnasieskolan. En studerande som läser etapp 2 ... skall således bedömas med samma värderingsnorm som om han/hon gick en tvåårig linje i gymnasieskolan" (s 2).

I enlighet med innehållet i dessa anvisningar norrmeras proven för komvux på jämförelsegrupper i gymnasieskolan. Dessa är årskurs 2:2 för Etapp 2 och årskurs 3:3 för Etapp 3. Den ledning för betygsättningsnivån som komvux-lärarna får genom proven grundar sig alltså på de resultat som representativa elevgrupper i gymnasieskolan uppnått på samma prov. Utgångspunkten är att en given prestationsnivå betygsättas på samma sätt i de två skolformerna.

Obligatoriska prov har nu införts (från och med läsåret 1989/90) enligt beslut av Regeringen och ett tillägg har gjorts i Vuxenutbildningsförordningen:

"I komvux skall användas centrala prov som underlag för en anpassning av betygsnivån vid skolenheten efter förhållandena i landet som helhet" (SFS 1989:611, 3 kap. paragraf 33 a).

SÖ:s föreskrifter med anledning av detta beslut är publicerade i SÖ-FS 1989:86.

I den här rapporten redogörs kortfattat för resultaten av de sista försokspröven i engelska för etapperna 2 och 3, som gavs i maj 1989. Det bör återigen framhållas att dessa resultat härför sig till försöksverksamheten och att pröven vid den här tidpunkten ännu inte var införda som

centrala prov (med de konsekvenser för betygsättningen som sådana har). Syftet med provgivningen och datainsamlingen var alltså helt deskriptivt.

En kort sammanfattning av resultaten har tidigare publicerats i informationsskriften *Språkpedagogik* (Oscarson, 1990).

2 PROVEN

Två prov gavs, ett för Etapp 2 och ett för Etapp 3. De två har samma uppläggning (men naturligtvis olika innehåll) och består av följande delar:

A1 *'Definitions'*

Prövar läsförståelse och ordkunskap. 15 flervalsuppgifter. Bedömning: 1 poäng per uppgift.

A2 *Förståelse av tidningstext*

15 uppgifter bestående av egen ifyllnad av luckor i en separat sammanfattande text. Bedömning: 2, 1 eller 0 poäng för varje uppgift.

B1 *Hörförståelse*

15 uppgifter bestående av egen ifyllnad av luckor i en sammanfattande text (efter avlyssning av band). Bedömning: 2, 1 eller 0 poäng per uppgift.

B2 *Hörförståelse*

15 uppgifter bestående av ändring av text (brev resp turistbroschyr) efter instruktion från band. Bedömning: 1 poäng per uppgift.

C *Hörförståelse och skriftlig förmåga.*

Uppgift: skriva ett referat av en berättelse uppläst från ljudband. Bedömning: Maximalt 30 poäng för delade på fem kriterieområden (i första hand innehåll och språk).

Provdelarna A och B är i huvudsak objektivt rättningsbara. Delprov C måste däremot bedomas mera subjektivt även om det finns klara riktlinjer för hur poängsättningen ska ske.

Tabell 1 sammanfattar innehållet i proven:

Tabell 1

Sammanfattning av innehållet i proven
(Etapperna 2 och 3)

Del-prov	Innehåll och uppgiftstyp	Antal uppgifter	Max poängtal
A1	Läsförståelse och vok./flerval	15	15
A2	Läsförståelse/ifyllnad	15	30
B1	Hörförståelse/ifyllnad	15	30
B2	Hörförståelse/ändring av text	15	15
C	Hörförståelse/skriftligt referat	-	30
Summa:			120

De i huvudsak objektivt rättningsbara provdelarna (A+B) omfattar således totalt 90 av de sammanlagt 120 poäng som man maximalt kan uppnå på vartdera provet.

Själva proven kompletteras av anvisningar för genomförandet och bedömningen, bandutskrifter, exempluppsatser (referat) och redovisningsblanketter.

3 RESULTAT PÅ PROVET FÖR ETAPP 2

I enlighet med de riktlinjer som redovisades ovan (Inledningen) förförmerades proven i representativa (slumpvis utvalda) jämförelsegrupper i gymnasieskolan. Provet för Etapp 2 gavs således i ett antal klasser i årskurs 2:2 (Ekonomisk och Social linje, engelska särskild kurs). Denna jämförelsegrups resultat på provet redovisas i Tabell 2:

Tabell 2

Resultat på provet för etapp 2 uppnådda av normeringsgruppen i gymnasieskolan (åk 2:2, särskild kurs, febr 1989)

Delprov	Antal delt.	Möjlig max.poäng	Medel- varde	Prop (%) av max.poang	Sprid- ning
A1	159	15	9.00	60	2.99
A2	159	30	19.92	66	5.89
B1	159	30	15.35	51	6.03
B2	159	15	7.79	52	2.93
Summa A+B	159	90	52.06	58	15.13
C	159	30	17.28	58	5.12
Summa A+B+C (Hela provet)	159	120	69.34	58	18.82

Den beräknade reliabiliteten per delprov (KR 20 för A1 och B2, Cronbachs alfa för A2 och B1) är följande: A1 = 0.72, A2 = 0.81, B1 = 0.78 och B2 = 0.69. Siffrorna anger att delproven har tillfredsställande mätsäkerhet.

Reliabiliteten för delprov C, fastställd genom en studie av sambandet mellan sex olika lärares bedömning av ett antal gemensamma uppsatser, ligger i närheten av 0.60. (Detta är en korrelationskoefficient som anger den s.k. interbedömarreliabiliteten.) Sambandet mellan de sex lärarnas resultat av en *omrättning* av 25 uppsatser varierade från 0.93 till 0.77. (Resultatet av denna undersökning av tillförlitligheter i utfallet av delprov C rapporteras i separata försäkringsuppsatser från Avdelningen. En tidigare sammanställd kort information om några delresultat återges i en bilaga i den här rapporten.)

Provresultaten ligger förhållandevis lågt. Detta beror bl a på typen av provuppgifter. De allra flesta är av produktivt slag och man kan därför på det hela taget inte få några poäng om man inte har någon färdighet. (Bara i delprov A1 ingår flervalsuppgifter som i någon mån kan ge poäng genom gissning.) Vidare är det så att genomsnitspoängen av mättekniska skäl *måste* ligga ganska lågt (och spridningen måste vara tillräckligt stor). Provet ger annars inte maximal information om de studerandes kunskaper. Det måste ju också kunna särskilja prestationer på betygsnivåerna 4 och 5.

Delproven B1 och B2 ligger lägst i medelpoäng och är alltså svårast. Lättast är Delprov A2. Delprovet C (referatet) ligger precis på medelnivån för de fyra andra delproven.

I följande tabell sammanfattas utfallet av provet när det gavs i komvux i maj 1989. Siffrorna gäller kursdeltagare vars resultat hade rapporterats in till Avdelningen för språkpedagogik vid vårterminens slut.

Tabell 3

Resultat på provet för etapp 2 uppnådda av kursdeltagare i Komvux (maj 1989)

Delprov	Antal delt.	Möjlig max.poäng	Medel- värde	Medelv. i % av max.poang	Sprid- ning
A1	4612	15	9.11	61	3.49
A2	4612	30	19.39	65	7.61
B1	4612	30	14.64	49	7.58
B2	4612	15	7.62	51	3.37
Summa A+B	4612	90	50.74	56	19.79
C	4612	30	17.40	58	6.93
Summa A+B+C	4612	120	68.18	57	25.49
(Hela provet)					

Kompletta resultat på de fyra första delproven finns för 4.906 deltagare. Ett visst bortfall förekommer på delprov C (referatet) beröende på att detta är mera krävande att rätta än övriga provdelar. En särskild beräkning som vi beställt från Statistiska Centralbyrån visar att det totala antalet studerande i landet som avgick med betyg i engelska från etapp 2 vt 1989 var 8.397 (jämför tabell 5). Mer än hälften av hela studerandepopulationen deltog alltså i provet.

Mönstret i resultaten är tämligen likartat det som normeringsgruppen i åk 2:2 uppvisar. Delproven B1 och B2 är svårast och delprovet A2 lättast. Delproven A1 och C ligger däremellan.

Som framgår av en jämförelse mellan tabellerna 2 och 3 har dock jämförelsegruppen i årskurs 2:2 totalt sett något

högre resultat än komvux-gruppen (men skillnaden är inte statistiskt signifikant). På totalsumman är den genomsnittliga skillnaden drygt 1 poäng. Delprovresultaten ligger också högre i gymnasiegruppen, med undantag av delproven A1 och C (referatet) där komvux-gruppen ligger en aning bättre till. Vidare kan man lägga märke till att spridningen är betydligt större i komvux-gruppen. Skillnaderna i färdighet mellan olika studerande är alltså där avsevärt större än i 2:2-gruppen.

Det kan tilläggas beträffande resultatet på Delprov C att detta för komvux-gruppens del är rättat av de ordinarie klasslärarna. För 2:2-gruppens del är det dock rättat av en för ändamålet sammankallad bedömargrupp som hade i uppgift att hjälpa till med fastställandet av normerna. Erfarenheten visar att sådana särskilt utsedda bedömare tenderar att ha en något strängare norm för rättningen än lärare i allmänhet. Detta kan vara en förklaring till det avvikande resultatet på delprov C. Den andra möjligheten är förstås att komvux-gruppen är relativt sett bättre just på produktiva uppgifter av uppsats-typ.

I komvux-materialet har också en jämförelse gjorts mellan mäns och kvinnors resultat på provet. Kvinnornas totalresultat (A+B+C) ligger 2.5 poäng högre än männen. Skillnaden hänför sig nästan helt till utfallet på uppsats-delen (C), där kvinnornas poängsumma ligger högre relativt sett (också i absoluta tal) än på de fyra andra prov-delarna.

Kvinnornas vårterminsbetyg (1989) ligger också högre. Skillnaden är i genomsnitt 0.2 betygssteg.

4 BETYGSFÖRDELNINGAR I ETAPP 2 OCH ÅK 2:2

4.1 Etapp 2

De följande två tabellerna redovisar betygsmedelvärden och betygsfördelningar för komvux Etapp 2 vårterminen 1989. Tabell 4 ger dels *beräknade* betygsmedelvärden i förhållande till normerna för provet (med andra ord i förhållande till uppnådda provresultat), dels de *faktiska* medelvärdena av de betyg som lärarna sedan satte vid terminsslutet (avgångsbetyg).

Tabell 4

Komvux Etapp 2: Medelvärden av betyg beräknade på grundval av provresultat resp medelvärden av avgångsbetyg satta av lärarna vid slutet av terminen (maj 1989)

Betygsslag	N	Medel- värde	Sprid- ning
Betyg enligt Delprov A+B	4611	2.95	1.27
Betyg enligt Delprov A+B+C	4611	3.00	1.29
Avgångsbetyg samma termin:			
• Deltagare i provet	4398	3.34	0.97
• Samtliga studerande (populationen)	8397	3.38	0.95

Med utgångspunkt i provresultaten ligger den genomsnittliga betygsnivån för de omkring 4.600 komvuxeleverna nära 3.0. Den genomsnittliga nivån på vårterminsbetyget (avgångsbetyget) ligger 3-4 tiondelar högre.

Provdeltagarna är som tabellen visar mycket representativa för hela den population av engelskstuderande som fick avgångsbetyg från etapp 2 vårterminen 1989. Både genomsnittsbetyget och spridningen är praktiskt taget lika i de två grupperna. (Den första gruppen, "Deltagare i provet", är naturligtvis en del av populationen.) Vi kan alltså utgå ifrån att provdeltagarnas färdighet i engelska mycket väl speglar färdigheten hos alla komvux-studenter på etapp 2 som avgick med betyg vårterminen 1989.

Tabell 5 visar hur den procentuella fördelningen av de olika betygen (1-5) skulle bli i komvux om man bara utgick från resultaten på provet och följe den teoretiska norm för fördelningen av betygen som framräknats på grundval av gymnasieelevernas resultat på samma prov. I gymnasieskolan ska, eller rättare sagt skulie, som bekant betygen sättas på ett sådant sätt att betygsstegen 1-5 fördelas i förhållandet 7, 24, 38, 24 resp 7 % av samtliga elever i landet.¹

Tabellen visar också fördelningen av de betyg som komvux-lärarna satte vid terminsslutet dels för de studerande som var med på provet, dels för hela den grupp som fick betyg från etapp 2 (population). Denna senare statistik är ny och har tagits fram av SCB speciellt för vårt syfte. Den är alltså inte tillgänglig i den ordinarie skolstatistik som SCB brukar tillhandahålla.

¹ Reglerna för betygsättningen i gymnasieskolan modifieras något från och med läsåret 1989-90 (SÖ-FS 1989:18; se också "Betygsättning i gymnasieskolan", Skolöverstyrelsen, 1990). I fortsättningen kommer vid betygsättningen i åk 2-4 hansyn tas till att elever avbryter studierna efter åk 1 och att detta kan motivera andra procentsatser och högre medelbetyg än i åk 1.

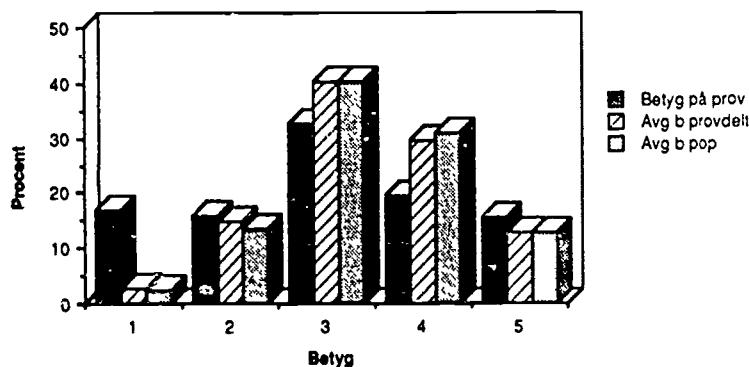
Tabell 5

Betygsfördelningar i Komvux Etapp 2, vt 1989

Fördelning av betygen i %			
Betyg	På grundval av normerna för provet (provdeltagarna, N = 4611)	Avgångsbetyg samma termin: Provdeltagarna	Pcp. (samtl. stud. i landet, N = 8397)
1	16.8	2.8	2.4
2	15.8	14.9	13.5
3	32.4	40.4	40.4
4	19.6	29.4	31.0
5	15.4	12.6	12.6

Medelbetygen framgår av Tabell 4.

Figur 1 återger samma resultat i form av ett stapeldiagram.

Figur 1

Betygsfördelningar i Komvux etapp 2, vt 1989

Enligt betygsnormerna för provet får ungefär en tredjedel av komvux-deltagarna betyget 3. Övriga är jämnt fördelade över och under detta medelbetyg. Ungefär en tredjedel ligger således på betygsnivåerna 1 och 2 och en tredjedel på betygsnivåerna 4 och 5. I relation till gymnasieskolans teoretiska fördelning av betygen (dvs i förhållandet 7-24-38-24-7 %) har komvux fler deltagare både på den högsta och den lägsta betygsnivån men färre på nivåerna däremellan.

Jämför man sedan med de avgångsbetyg som lärarna satte vid terminsslutet finner man att genomsnittsbetyget fortfarande är 3 men andelen är nu c 40 %. Andelen 4:or är också större. Tillsammantaget får så många som 70% av samtliga komvux-deltagare endera betyget 3 eller 4. Vidare ser man att betyget 1 används i mycket liten utsträckning.

Vi kan alltså konstatera att slutbetygen för komvuxgruppen ligger högre än den betygsnivå som både jämförelsegruppen i gymnasieskolan och komvux-gruppen själv uppnår på grundval av sina provresultat. Vidare kan man lägga märke till att spridningen av slutbetygen är jämförelsevis liten. I första hand beror detta på att betyget 1 ges så sällan.

4.2 Betygsjämförelser mellan etapp 2 och åk 2:2 (populationerna)

För jämförelsens skull och som komplement till redogörelsen ovan skall vi också redovisa uppgifter om avgångsbetyg i gymnasieskolan, åk 2:2 (särskild kurs). Fördelningen av betygen har där legat stabilt och nära procentsatserna 1-15-45-31-8 % under de senaste åren. Den exakta genomsnittliga fördelningen för de fyra senaste åren (dvs 1986-1989) framgår av Tabell 6.

Tabell 6

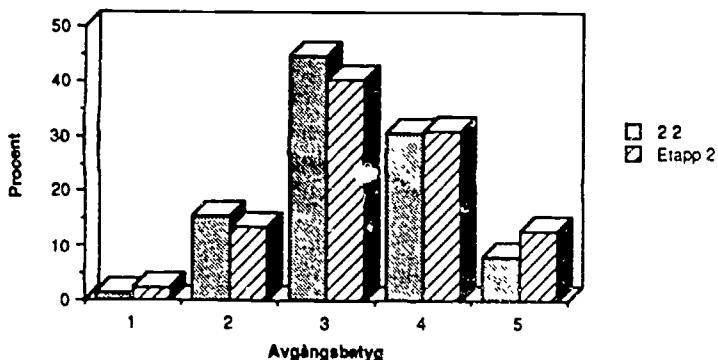
Genomsnittlig fördelning av avgångsbetyg i åk 2:2, eng sk, under fyra år (1986-89, N = 60.652)

Betyg	1	2	3	4	5
Andel (%)	1.24	15.29	44.74	30.50	8.24

Man kan här konstatera att den "riktpunkt för betygsättningen" (dvs 7-24-38-24-7 %) som anges i läroplanen för gymnasieskolan inte har följts under de aktuella åren. Avvikelsen består främst i att det har utdelats för få 1:or och 2:or och för många 3:or och 4:or.

Betygsgenomsnitten för de fyra åren är 3.30 (1986), 3.30 (1987), 3.30 (1988) och 3.27 (1989), dvs genomgående något lägre än genomsnittsbetyget för komvux etapp 2, 1989 (som är 3.38, se Tabell 4). Dessa siffror stämmer mycket väl överens m d de resultat som man kom fram till i en undersökning genomförd av lännsskolnämnderna i nitton län vårtterminen 1987 (Skolöverstyrelsen, 1989).

Fördelningen av avgångsbetygen i de två skolformerna kan jämföras i Figur 2. Underlaget är i båda fallen populationerna, dvs samtliga elever i landet som fått avgångsbetyg under den angivna tiden.

Figur 2

Fördelning av avgångsbetyg i Åk 2:2 (1986 - 89) och komvux etapp 2 (vt 1989) gällande samtliga elever i landet ($N= 60.652$ resp 8.397)

Figuren åskådliggör det förhållandet att betygen i gymnasieskolan Åk 2:2 och komvux etapp 2 fördelas på ett någorlunda likartat sätt, men att det finns en tendens till högre betygssättning i komvux-gruppen. Detta märks mest i det större antalet 5:or. Skillnaden är dock inte stor. Betygsgenomsnitten skiljer sig åt med mindre än en tiondels betygssteg.

Om man relaterar nivån på avgångsbetygen till provresultaten förstärks dock intrynket av en något liberalare betygssättning inom komvux. Normeringsgruppen i gymnasieskolan uppnådde nämligen som vi såg ovan ett något högre provresultat än komvux-gruppen (se Tabellerna 2 och 3) samtidigt som avgångsbetygen ligger något lägre som vi här ser. Man bör dock inte övertolka denna skillnad. Dels är den inte särskilt stor, dels grundar den sig på resultatet av tt prov som (naturligtvis) inte fångar in den totala färdighet som skall återspeglas i betygen. Det finns åtminstone en teoretisk möjlighet att provet gynnar gym-

nasieskolan och missgynnar komvux, även om det inte förefaller särskilt sannolikt att så skulle vara fallet.

5 RESULTAT PÅ PROVET FÖR ETAPP 3

Normeringsgruppen i gymnasieskolan (årskurs 3:3) hade följande resultat på provet för Etapp 3:

Tabell 7

Resultat på provet för etapp 3 uppnådda av normeringsgruppen i gymnasieskolan (åk 3:3, febr 1989)

Delprov	Antal delt.	Möjlig max.poäng	Medel- värde	Prop (%) av max.poäng	Sprid- ning
A1	158	15	6.15	41	3.36
A2	158	30	18.15	60	7.58
B1	158	30	18.08	60	6.27
B2	158	15	6.98	46	3.35
Summa A+B	158	90	49.36	55	18.29
Delprov C	158	30	16.72	56	6.18
Summa A+B+C (Hela provet)	158	120	66.08	55	23.41

Beräkning av reliabiliteten per delprov (KR 20 för A1 och B2, Cronbachs alfa för A2 och B1) gav följande resultat: A1 = 0.78, A2 = 0.84, B1 = 0.79 och B2 = 0.79. Siffrorna är genomgående något högre än i provet för Etapp 2 och mätsäkerheten är fullt tillfredsställande.

Reliabiliteten för delprov C (liksom för delprov C i provet för etapp 2) har fastställs genom en särskild undersökning av sambandet mellan sex lärares bedömning av ett antal gemensamma uppsatser. Sambandet (den s.k.

interbedömarreliabiliteten) beräknades till 0.50, vilket är ett förhållandevis lågt värde. Uppsatsresultaten är alltså relativt opålitliga på grund av att olika lärare tenderar att rätta på olika sätt. Sambandet mellan de sex lärarnas egna rättningsresultat vid två olika tillfällen varierade från 0.97 till 0.67. En del lärare är alltså mycket konsekventa i sin rättning medan andra rättar något olika från gång till gång. (Resultatet av denna särskilda undersökning redovisas i separata forskningsuppsatser. Se också informationen i bilagan.)

Provresultaten för den egentliga målgruppen, dvs komvux Etapp 3, redovisas i Tabell 8. Siffrorna gäller kursdeltagare vars resultat hade rapporterats in till Avdelningen för språkpedagogik vid vårterminens slut.

Tabell 8

Resultat på provet för Etapp 3 uppnådda av kursdeltagare i Komvux (maj 1989)

Delprov	Antal delt.	Möjlig max.poäng	Medel- värde	Prop (%) av max.poäng	Sprid- ning
A1	2404	15	6.06	41	3.39
A2	2404	30	16.82	56	7.76
B1	2404	30	17.37	58	6.96
B2	2404	15	6.80	46	3.39
Summa A+B	2404	90	47.05	53	18.74
Delprov C	2404	30	17.39	58	6.38
Summa A+B+C (Hela provet)	2404	120	64.44	54	23.54

Komvux-gruppens resultat ligger något lägre än jämförelsegruppens (normeringsgruppens). Skillnaden är drygt 2

poäng på den objektivt rättningsbara delen av provet (A+B) och ungefär 1.5 poäng på totalsumman. På delprov C är förhållandet onvänt, dvs komvux-gruppen ligger något högre. Överlag är spridningen en aning större i komvux-gruppen än i jämförelsegruppen.

Som påpekades i samband med redovisningen av resultaten på provet för etapp 2 finns en skillnad i proceduren för rättningen av delprov C. Provdelens rättades för gymnasieelevernas del av en särskild bedömargrupp, medan den för komvux-gruppens del rättades av klasslärarna själva. Det kan möjligtvis vara så att bedömargruppen tillämpade rättningsprinciperna striktare än vad lärarna i allmänhet gjorde. En annan förklaring till det något avvikande delprovsresultatet kan förstås vara att komvux-deltagarna är relativt sett bättre på sammanhängande skriftlig produktion än på de övriga uppgiftstyper som ingår i provet.

Man kan alltså sammanfattningsvis konstatera att den undersökta etapp 3-gruppen i komvux har något lägre provresultat än normeringsgruppen i åk 3:3 i gymnasieskolan. Spridningen i provresultaten är något större i komvux-gruppen.

Också i etapp-3 materialet beräknades resultat per kön (jfr avsnitt 3 för etapp 2). Männens *provresultat* (A+B+C) ligger 2 poäng högre än kvinnornas, i motsats till vad fallet är på etapp 2. Männens *vårterminsbetyg* (avgångsbetyget) ligger dock lägre än kvinnornas (0.1 betygssteg), i likhet med vad fallet var på etapp 2 (där skillnaden var 0.2 betygssteg, men där den dock samtidigt motsvarades av ett lägre provresultat).

I nästa avsnitt redovisar vi hur betygen fördelar sig på etapp 3 dels i förhållande till provresultaten, dels enligt lärarnas betygsättning vid slutet av terminen.

6 BETYGSFÖRDELNINGAR I ETAPP 3 OCH ÅK 3:3

6.1 Etapp 3

Vi redovisar först betygsmedelvärden. Tabell 9 ger beräknade medelvärden i förhållande till provresultaten (dvs i förhållande till normerna för provet) samt medelvärden av de avgångsbetyg som sattes vid vårterminens slut.

Tabell 9

Komvux Etapp 3: Medelvärdet av betyg beräknade på grundval av provresultat resp medelvärdet av avgångsbetyg satta av lärarna vid slutet av terminen (maj 1989)

Betygsslag	N	Medelvärde	Spridning
Betyg enligt Delprov A+B	2403	2.92	1.01
Betyg enligt Delprov A+B+C	2403	3.00	0.98
Avgångsbetyg samma termin:			
• Deltagare i provet	2341	3.38	0.88
• Samtliga studerande (populationen)	4041	3.47	0.87

Den genomsnittliga betygsnivån fastställd i förhållande till de normer som gymnasieskolan har haft att följa vid betygsättningen ligger precis vid betyget 3 (eller strax därunder om man bara utgår från de objektivt rättningsbara delarna A och B). Genomsnittet för vårtermainsbetygen ligger ungefär fyra tiondelar högre, liksom fallet var på etapp 2 (se Tabell 4).

Också för etapp 3 kan vi konstatera att deltagarna i komvux-provet både genomsnittligt och vad beträffar sprid-

ningen ligger nära totalgruppen (populationen), även om de förra har ett något lägre medelbetyg. Skillnaden är mindre än en tiondels betygssteg. Provdeltagarna är alltså mycket representativa för alla engelskstuderande på etapp 3 (avgångsterminen).

I Tabell 10 redovisas betygsfördelningar. Den vänstra kolumnen visar vilka andelar av betygen 1-5 man skulle få om man som grund för betygssättningen enbart utgick från resultaten på provet och tillämpade de provpoängsgränser för betygen som fastställts på grundval av normaleringsgruppens (gymnasieelevernas) prestationer på provet. Kolumnerna till höger ger den faktiska fördelningen av betygen när terminen var slut. Som påpekades ovan gjorde vi en separat undersökning av betygsfördelningen bland komvux-studerande i engelska vt 1989 för att kunna göra jämförelser mellan provdeltagarna och samtliga komvux-studerande i landet som fått avgångsbetyg (dvs populationen).

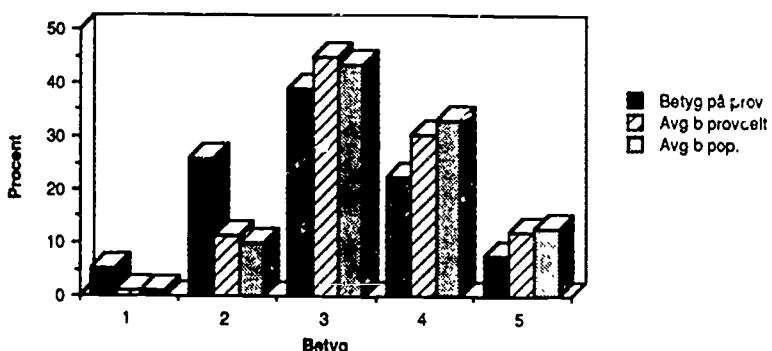
Tabell 10

Betygsfördelningar i Komvux Etapp 3, vt 1989

Betyg	Fördelning av betygen i %		
	På grundval av normalvärden för provet (provdeltagarna, N = 2404)	Provdel- tagarna	Avgångsbetyg samma termin: Pop. (samtl. stud. i landet, N = 4041)
1	5.1	1.2	0.9
2	25.8	11.5	10.0
3	39.1	44.7	43.3
4	22.4	30.4	33.0
5	7.5	12.2	12.8

Medelbetygen framgår av Tabell 9.

Siffrorna i Tabell 10 åskådliggörs grafiskt i Figur 3.

Figur 3

Betygsfördelningar i Komvux etapp 3, vt 1989

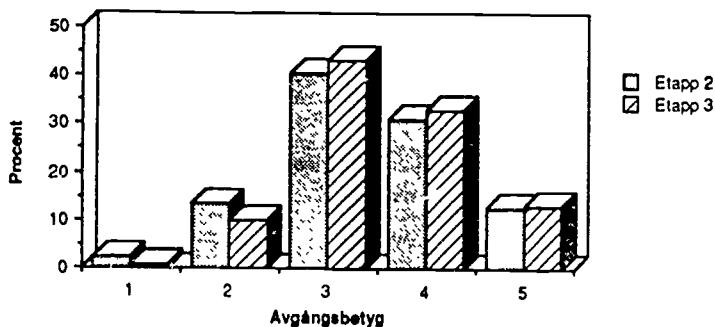
Som redan framgått av Tabellerna 7 och 8 ligger gymnasie- och komvux-gruppernas provresultat mycket nära varandra både i fråga om medelvärde och spridning. Detta ser man också av vänsterkolumnen i Tabell 10. Komvux-gruppens beräknade fördelning av betygen ligger mycket nära gymnasieskolans föreskrivna 7-24-38-24-7 % för de fem betygsstegen.

Avgångsbetygen fördelar sig på ett något annorlunda sätt (vilket de för övrigt också gör i gymnasieskolan; jfr avsnitt 6.2). Först och främst ser man att fördelningen överlag ligger högre. Antalet 5:or, 4:or och 3:or är större, medan antalet 2:or och 1:or är mindre. Betyget 1 ges bara i 1.2 % av fallen.

Också för Etapp 3 (jfr resultatet för Etapp 2) kan vi sammanfattningsvis konstatera att avgångsbetygen ligger högre än den betygsnivå som både normeringsgruppen (jämförelsegruppen i gymnasieskolan) och Etapp 3-delta-

garna själva dokumenterar genom resultaten på komvux-provet samma termin. Genom att de låga betygen (framför allt betyget 1) ges relativt sällan, blir spridningen i betygen förhållandevis liten.

Avgångsbetygen på etapperna 2 och 3 i komvux kan jämföras i Figur 4:

Figur 4

Fördelning av avgångsbetygen från Etapp 2 ($N=8.397$) och Etapp 3 ($N=4.041$), vt 1989

Fördelningarna är påfallande lika. Andelen 5:or är densamma medan andelarna 4:or och 3:or är något större på etapp 3. Färre 2:or och 1:or utdelas på den senare etappen.

6.2 Betygsjämförelser mellan etapp 3 och åk 3:3 (populationerna)

Också i åk 3:3 ligger betygsmedelvärdet och betygs-spridningen ganska fast från år till år (jämför åk 2:2, Avsn. 4.2). Fördelningen av betygen 1-5 ligger alla fyra åren nära 2-15-38-30-15 %. De exakta genomsnittliga procentfördelningarna för fyra år är följande (Tabell 11):

Tabell 11

Genomsnittlig fördelning av avgångsbetyg i åk 3:3 under fyra år (1986-89, N = 107.646)

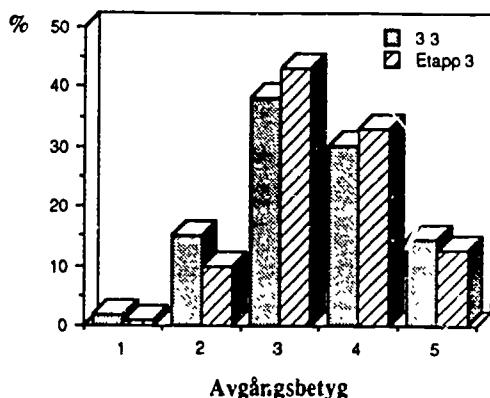
Betyg	1	2	3	4	5
Andel (%)	1.75	15.16	38.37	30.09	14.63

Medelbetyget för de fyra åren 1986-1989 tillsamman-tagna (26-28.000 elever/år¹) är 3.41.

Liksom i åk 2:2 (se Tabell 6) avviker fördelningen från läroplanens angivna 7-24-38-24-7 % högst avsevärt och liksom i 2:2 har antalet 1:or och 2:or varit mindre än avsett. I åk 2:2 har detta uppvägts av för många 3:or och 4:or. Här i åk 3:3 är det 4:orna och 5:orna som har varit överrepresenterade.

¹ Beroende på att det är åk 3:3 som är jämförelsegruppen för etapp 3 i komvux har vi inte tagit med elever som avslutade engelskstudierna i åk 2:3, huvudsakligen elever på teknisk linje. Det kan tilläggas att genomsnittsbetyget skulle sänkas knappt 0.1 betygssteg om man räknade in denna grupp (omfattande c 10.000 elever/år).

Betygsstatistiken för åk 3:3 samt den motsvarande statistiken för komvux (jfr Tabell 10) åskådliggörs grafiskt i Figur 5.

Figur 5

Fördelning av avgångsbetyg från åk 3:3 under fyra år (1986-1989) och komvux etapp 3 (vt 1989) gällande samtliga elever i landet

Som tidigare redovisats (Tabell 9) är medelbetyget för samtliga med avgångsbetyg från etapp 3 vt 1989 ($N=4.041$) 3.47. Medelbetygen för åk 3:3 är 3.44 (1986), 3.43 (1987), 3.39 (1988) och 3.37 (1989), dvs med en fallande tendens vilket är intressant att notera. Medelbetyget för 1987 bekräftas av den tidigare omnämnda länskolnämndssundersökningen (Skolöverstyrelsen 1989). Enligt denna är för övrigt riksmedelbetyget i åk 3:2 (1987) 3.17. Betygen höjs alltså ganska kraftigt från åk 2 till åk 3.

Figuren åskådliggör en skillnad i fördelningen av betygen. Andelen 1:or och 2:or och 5:or är mindre i komvux, medan andelen 3:or och 4:or är större. Ytterlighets-

betygen används i mindre utsträckning i komvux. Betygsspridningen är med andra ord mindre, samtidigt som betygsgenomsnittet är en aning högre.

I fråga om *provresultaten* samma termin ser bilden något annorlunda ut. Som framgick av Tabellerna 7 och 8 ligger etapp 3 något lägre än normeringsgruppen i 3:3. De data som vi samlat in tycks alltså antyda att betygssättningen är något generösare i etapp 3 än i åk 3:3. Tendensen är densamma som vi fann i fråga om etapp 2 och åk 2:2. Man bör dock inte dra några långtgående slutsatser av dessa observationer. Skillnaden både i betyg och provresultat är relativt små och ytterligare studier av det här slaget behöver göras innan man kan uttala sig med säkerhet om hur betygen och färdigheterna förhåller sig till varandra i de två skolformerna.

7 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

7.1 Bakgrunden

Från och med läsåret 1989-90 ges obligatoriska centrala prov på komvux. Avsikten med dessa är dels att underlätta för komvux-lärarna att åstadkomma enhetlighet i betygsättningen, dels att göra det möjligt att jämföra betygsättningen i komvux med den i gymnasieskolan. Detta senare är av betydelse av den anledningen att studerande från de två skolformerna konkurrerar med varandra på sina betyg vid ansökan om antagning till spärrade utbildningslinjer vid universitet och högskolor. Antagningssystemet förutsätter att betygen är likvärdiga, men man har i vissa sammanhang frågat sig om så verkligen är fallet. I den här rapporten redovisas en del resultat från en sista omgång av försöksprov som ger en antydan om hur komvux och gymnasieskolan förhåller sig till varandra när det gäller färdighets- och betygsnivåer.

Rapporten redovisar utfallet av komvux-proven i engelska vårterminen 1989 samt resultatet av en del jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betygsnivåer.

7.2 Provresultaten och betygsjämförelserna

Redovisningen omfattar resultat på två prov, ett för etapp 2 och ett för etapp 3. Proven genomgicks dels av representativa elevgrupper i gymnasieskolan (årskurserna 2:2 resp 3:3), dels av drygt hälften av samtliga de komvux-studerande som fick avgångsbetyg från de två etapperna vt 1989. Inga större prestationsskillnader kunde noteras mellan gymnasie- och komvux-grupperna, även om det

fanns en tendens till bättre resultat i de förra. Skillnaderna var dock inte statistiskt signifikanta och är alltså i princip inte tolkbara.

Beräkning av utfall per kön inom komvux-grupperna visade att kvinnor nådde ett högre *totalresultat* än män på provet för etapp 2 men ett lägre totalresultat på provet för etapp 3. På båda proven nådde kvinnorna relativt sett bättre resultat på den ingående uppsatsdelen än på de fyra övriga provdelarna (som i huvudsak näter hör- och läsförståelse). *Betygsgenomsnitten* avseende de avgångsbetyg i engelska som lärarna satte vid slutet av terminen låg i båda fallen högre för kvinnorna.

I anslutning till analysen av provresultaten har också undersökts hur *avgångsbetygen* ser ut i de två skolformerna. För gymnasieskolans del togs statistik fram för samtliga elever i jämförelsepopulationerna under en fyraårsperiod (1986-89), totalt omfattande c 168.300 elever från årskurserna 2:2 (engelska särskild kurs) och 3:3, och för komvux' del samtliga studerande som fick avgångsbetyg vt 1989 från etapperna 2 och 3 (N= 8.397 resp 4.041). Undersökningen visar att avgångsbetygen ligger högt både i komvux och gymnasieskolan. Vårterminen 1989 var den procentuella fördelningen av betygen 1-5 följande i komvux:

<i>Etapp 2</i>	2-14-40-31-13 %	(medelbetyg: 3.38)
<i>Etapp 3</i>	1-10-43-33-13 %	(medelbetyg: 3.47)

Den genomsnittliga fördelningen av avgångsbetygen i gymnasieskolan under perioden 1986-89 var följande:

<i>Åk 2:2 (sk)</i>	1-15-45-31-8 %	(medelbetyg: 3.30)
<i>Åk 3:3</i>	2-15-38-30-15 %	(medelbetyg: 3.41)

Högsta betyget (5) ges till så många som 13-15 % av eleverna, utom i åk 2:2 (sk) där andelen är betydligt mindre.

Medelbetyget ligger också lägst i 2:2. Förmodligen har denna något mera återhållna betygsättning att göra med att åk 2:2 är den enda av de fyra kurserna i det jämförda materialet som har centralt prov. Det centrala provet för gymnasieskolans 3- och 4-åriga linjer ligger ju i åk 2:3 och etapperna 2 och 3 i komvux har fått *obligatoriska* centrala prov först från och med läsåret 1989-90 (tidigare var de frivilliga och av försökskaraktär).

Betyget 1 förekommer i mycket begränsad utsträckning. Man kan nästan säga att avgångsbetygen ges på en fyra-gradig skala.

Betygsundersökningen visar vidare att avgångsbetygen ligger en aning högre i komvux. Detta gäller båda jämförelserna inom de två par av utbildningar som ger samma kompetens, dvs etapp 2/åk 2:2 och etapp 3/åk 3:3. Skillnaderna är dock små (knappt 0.1 betygssteg på båda nivåerna).

I de studier som vi gjort i samband med införandet av centrala prov i engelska för komvux (se också resultat rapporterade av von Elek och Lindblad, 1988) har alltså de relevanta jämförelsegrupperna i gymnasieskolan tenderat att uppnå något högre provresultat än motsvarande grupper i komvux. Samtidigt finns en mindre skillnad i avgångsbetygen till komvux' fördel. Tillsammantagna ger dessa observationer anledning till fortsatta studier av relationen mellan gymnasieskolan och komvux i fråga om provresultat och betyg.

Vi vill dock betona att det ännu är för tidigt att dra *definitiva* slutsatser om hur det förhåller sig i frågan om sambandet mellan färdigheter och betygsnivåer i de två skolformerna. Anledningen till detta är bl.a. den att våra undersökningar trots allt är av begränsad omfattning. Ytterligare underlag behövs för säkra analyser. Dessutom är det viktigt att komma ihåg att företeelsen centrala

prov är ny i komvux men gammal och välbekant i gymnasieskolan. Det är rimligt att anta att detta förhållande har en viss betydelse när man jämför provresultat.

Man kan för övrigt förmoda att centrala prov som *obligatoriskt* inslag i komvux' verksamhet (dvs fr.o.m. läsåret 1989-90) kommer att få en viss återhållande effekt på betygsättningen. Hittills har de, som redan har framhållits, varit frivilliga.

7.3 Betygsgränserna och principerna för normeringen

Slutligen vill vi, mot bakgrund av de data vi presenterar i den här rapporten, diskutera principerna för fastställandet av betygsgränser på de nyinförda komvux-proven.

Som vi tidigare har påpekat (Inledningen) ska man vid normeringen av komvux-proven utgå från prestationsnivåer som är representativa för elever i gymnasieskolan och de betyg som dessa resulterar i. Proven har en betygsekvalerande funktion, dvs de ska hjälpa komvuxlärarna att sätta betyg som är likvärdiga med dem som sätts av gymnasielärarna. En logisk följd av detta måste vara att vi vid framräknandet av betygsgränser utgår från de *faktiska* procentsatser enligt vilka betygen fördelar sig i gymnasieskolan -- och därmed i den representativa normeringsgruppen -- och inte från den teoretiska fördelning som tidigare gällt i gymnasieskolan, dvs 7-24-38-24-7 % för betygen 1-5 (Gymnasieförordningen, kap 9, paragr 56-69). Man bör rimligen inte ens ha som utgångspunkt den 'uppjusterade' fördelning som tar hänsyn till "hur sammansättningen av referensgruppen kan ha förändrats från och med första årskursen" (jämför SÖ-FS 1989:18 och 1990:03) och som sanktionerar en mindre höjning av medelbetyget i högre årskurser (till exempel

till 3.04 för ämnet engelska i årskurs 2:3 vt 1990¹). Anledningen till detta är att den höjning av betygen som *de facto* sker endast till en liten del kan förklaras med förändringar i elevgruppens sammansättning. Därutöver sker en höjning som har andra orsaker, t.ex. en högst naturlig önskan från lärarnas sida att premiera ökade kunskaper². Med ganska stor sannolikhet kan vi t.ex. räkna med att engelskans 3.04 i åk 2:3 1990 kommer att motsvaras av *lägst* medelbetyget 3.40 ett år senare, dvs vårterminen 1991 (jfr fyraårsstatistiken i avsnitt 6.2). Förmodligen kommer medelbetyget t.o.m. att ligga något högre, eftersom det finns en viss risk att normeringen till ett något högre medelvärde än 3.0 (på grund av att referensgruppen är elevpopulationen på vårterminen i 1:3 och inte de kvarvarande i 2:3) missförstås som ett slags tillstånd till en ytterligare betygsglidning jämfört med tidigare.

Verkligheten är alltså den att de betyg som komvux-betygen ska ha garanterad likvärdighet med ligger högt och en hel del högre än den teoretiska nivå som tar hänsyn till "avgångar". Mot detta kan då invändas att betygen i

¹ Detta enligt resultatet av en undersökning gjord av Torsten Lindblad i samband med normeringen av cp i engelska för 2:3 vt 1990. I undersökningen tog man först reda på *populationens* (=de elever som får betyg på våren i åk 1) fördelning på de fem betygsstegen i 1:3. Denna visade sig ge riksmedelvärdet 3.09 i stället för föreskrivna 3.0. I samband med normeringen tog man sedan reda på vilka betyg de i åk 2:3 kvarvarande eleverna hade när de gick i åk 1:3. Medelvärdet var 3.13, alltså bara 0.04 betygsssteg över samtidigas värde i 1:3. Detta innebar att normeringen av cp gjordes så att medelvärdet 3.04 erhölls. Effekten av att en förändring i referensgruppens sammansättning hade skett (att en del elever hade slutat) var alltså i det här fallet obetydlig.

² Det bör kanske samtidigt påpekas att framsteg i studierna bara är ett nödvändigt men långt ifrån alltid tillräckligt villkor för att man ska få höja inom ramen för ett relativt betygssystem. För höjning krävs en kunskapsökning som är både absolut och relativ, det senare förstås i förhållande till kamraterna. Kunskapsökning måste ju till redan för att en elev ska få *behålla* sitt betyg från den ena terminen eller till den andra.

komvux också ligger högt, och till och med högre. Ja, så är det, men problemet är bara att om vi tar fasta på den teoretiska och för avgångna elever justerade betygsfördelningen (låt oss säga 3.10 för engelska i åk 3:3, vilket säkerligen inte torde vara en för låg skattning) och sedan genom våra normer går ut och säger att för engelskkunskaper som motsvarar det genomsnittliga provresultatet X får eleverna i gymnasieskolan betyget Y så har vi faktiskt inte lämnat korrekt information till komvux-lärarna. För provresultatet X får gymnasieeleverna medelbetyget $Y + någonting$ eftersom verklighetens betygsnivå är 3.40 och inte den med hänsyn till avgångar beräknade 3.10 (eller lägre). Med tanke på att cp är nytt i komvux och torde tas på största allvar av flertalet lärare är det inte orealistiskt att tänka sig att normerna kommer att tillämpas ganska samvätsgrant -- och därmed resultera i orättvisa mot vuxengruppen. Men därom kan vi förstås inte veta någonting säkert än.

Slutsatsen av det förlita resonemanget är att man vid fastställandet av betygsgränser på komvux-proven i engelska rimligtvis bör utgå från normeringsgruppens senast erhållna terminsbetyg, eller om normeringen sker nära den tidpunkt då betygen sätts på vårterminen, från normeringsgruppens avgångsbetyg. Om normeringsgruppen av någon anledning inte är representativ för populationen, dvs om betygsnivån i normeringsgruppen inte ligger rätt i förhållande till färdigheterna vid en jämförelse över landet, måste man göra justeringar för detta när poänggränserna fastställs. För att kontrollera för avvikelse av det slaget kan man ta hjälp av uppgifter om resultat på de centrala proven i engelska (dvs i åk 2:2 och åk 2:3). Med utgångspunkt i dessa data fastställer man sedan betygsgränserna på provet. Att utgå från något annat än en dokumenterad och representativ fördelning av betygen i gymnasieskolan skulle innebära att proven inte får den betygsekvalitativa funktion de är avsedda att ha.

För att betygsekvivaleringen skall bli riktig med det föreslagna systemet för normeringen krävs det förstas att lärarna i komvux följer normerna strikt och inte lägger på någon bonus när de själva sätter sina betyg. Skulle så ske kunde vi i värsta fall få en dubbel betygsglidning, först en i gymnasieskolan och sedan en i komvux. En sådan eventualitet måste naturligtvis till varje pris förebyggas. Men glidningen måste hejdas där den förekommer primärt, och det är faktiskt i det här sammanhanget i gymnasieskolan. För komvux' del är det ju i grunden en fråga om att "följa färg", inte att gå före, sådana är förutsättningarna (jfr återigen Inledningen). Också orättvis betygsättning måste undvikas till varje pris, och det är det som är poängen med mitt förslag om normering av komvux-proven som utgår från verklighetens betygsättning i gymnasieskolan.

Man måste dock kunna utgå ifrån att både gymnasielärarna och komvux-lärarna successivt anpassar sin betygsättning efter de nya anvisningar som gäller. Det nya för gymnasielärarna är att det inte ska förekomma någon höjning av betygen utöver den som motiveras av förändringar i gruppens/klassens sammansättning sedan årskurs 1. Det nya för komvux-lärarna är att betygen inte ska ligga högre än vad bedömningsnormerna i gymnasieskolan medger. Budskapen är både enkla och rationella och bör kunna anamas av alla berörda.

För sannolikheten att komvux-lärarna för sin del skall ansluta sig till det nya talar den omständigheten att man hittills i komvux i stor utsträckning *saknat* direktiv att gå efter när man bestämt betygen. Det enda man har vetat är att man har fem betyg att välja mellan och att det högsta är 5. Av läroplanen framgår inte ens om betygsättningen är avsedd att vara relativ eller inte, vilket är anmärkningsvärt. "Någon given procentsats för olika betygsgrader finns inte", står det i Lvux 82, 1988, men samtidigt framhålls att betygen skall vara likvärdiga med

gymnasieskolans betyg, som definitivt är relativa. I åtminstone en mening är alltså komvux' betyg relativa.

Det är således inte konstigt om det inom komvux har kommit att råda osäkerhet i den svåra betygsättningsfrågan och om jämförbarheten med gymnasieskolans betyg inte alltid har varit den bästa (långt ifrån alla har erfarenhet av hur betygen sätts i gymnasieskolan). Komvux-lärarna är därför, förståeligt nog, mycket mottagliga för vägledning, vilket man nu alltså får genom provens betygsskalor, och förutsättningarna torde nog vara ganska goda för att betygsglidningen : komvux skall visa sig bli jämförelsevis liten. Däremot kan kanske möjligheterna att sänka den sedan många år invanda betygsnivån i gymnasieskolan vara något mindre. Men också detta återstår att se.

Det kan tilläggas att det förhållandet att proven hittills inte tycks ha haft någon särskilt märkbar betygssämpande effekt inom komvux kan ha flera bidragande orsaker. Fram till och med de data vi här rapporterar har proven varit frivilliga, de har inte använts i full utsträckning (dvs bara av delar av de totala studerandegrupperna) och lärarna har varit väl medvetna om att proven har ingått i en försöksverksamhet som främst syftat till att pröva nya provtyper och bedömningsprinciper, inte att styra betygsättningen. (Detta innebär å andra sidan inte att de *studerande* som varit engagerade inte gjort sitt bästa när de genomgått proven.) Till detta kommer att informationen om centrala provs syften (de är flera) säkerligen ännu inte riktigt har nått ut till alla som undervisar i komvux.

Till slut ett litet påpekande om något som är en självklarhet för de flesta men som kanske har missuppfattats av en del. Det förhållandet att man normalerar komvux-proven på resultat uppnådda av elever i gymnasieskolan innebär naturligtvis inte att man i förväg

fastställer vilket medelbetyg och vilken betygsspridning man kommer att få eller ska ha i komvux. I komvux får man sitt eget betygsmedelvärde och sin egen spridning beroende på hur färdigheterna här förhåller sig till färdigheterna i gymnasieskolan. Det är bara en tillfällighet om statistiken råkar sammanfalla. Om färdighetsnivån i komvux ligger högre kommer också betygsnivån att ligga högre och om det är större skillnader i färdighet mellan deltagarna inom komvux kommer också betygen att sprida sig mera här än i gymnasieskolan. Betygen bestäms uteslutande av komvux-deltagarnas prestationer. dvs om man accepterar förutsättningen att komvux- och gymnasieskolebetyg ska ha samma värde.

REFERENSER

- von Elek, T. och T. Lindblad (1988) Prov i engelska för komvux: Försök med centrala prov i etapp 3 våren 1986 Rapport nr 1988:02, Institutionen för pedagogik, Göteborgs universitet
- Eneskär, B. (1989) Studier av komvuxelever på etapp 2 1986-1988: Några bakgrundsfaktorer samt deras samband med resultat på centrala prov i svenska Pedagogisk-psykologiska problem, nr 523, Institutionen för pedagogik och specialmetodik, Lärarhögskolan/Lunds universitet
- Oscarson, M. (1990) "Jämförelser av engelskkunskaper i gymnasieskolan och i komvux" *Språkpedagogik* 41, bilaga i *LMS-Lingua* 2/1990, s 4-5.

Skolöverstyrelsen (1988a) *Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna: Allmän del (Lvux 82)* Stockholm: Skolöverstyrelsen och Utbildningsförlaget

Skolöverstyrelsen (1988b) "Komvux - Gymnasieskolan; En jämförelse vad gäller likvärdighet efter genomgången utbildning, betygsättning, tillgodoräknande av betyg" Specialinformation till skolledare, Sk 88:7

Skolöverstyrelsen (1989) Granskningen av skola och vuxenutbildning: En del av en nationell utvärdering Rapport R 89:1, Skolöverstyrelsen (med separat bilaga "Tabeller till kap 4.6")

Skolöverstyrelsen (1990) "Betygsättning i gymnasieskolan: Ett studiedagsmaterial" Publikationsservice, S90:1

Information om

B E D Ö M N I N G S U N D E R S Ö K N I N G

Syfte

Att pröva om bedömningsprinciperna för uppsatsdelen i komvuxprovet (delprov C) är hållbara och ger pålitliga provresultat.

Uppläggning

Sex erfarna komvux-lärare bedömde oberoende av varandra vardera 50 anonyma uppsatser från Etapp 2 och 50 uppsatser från Etapp 3 och följde därvid strikt de instruktioner som gällde när provet gavs i komvux i maj 1989. Sammanlagt 20 av uppsatserna (10 från vardera etappen) var gemensamma för alla sex lärarna. Alla övriga uppsatser bedömdes dessutom av två av lärarna i olika parkombinationer. Samtliga uppsatser var dessutom tidigare bedömda av någon lärare ute i landet (dvs vid provtillfället i maj 1989).

Arbetet genomfördes i två steg, *Bedömning 1* och *Bedömning 2*. I det första levererades totalt 300 + 300 bedömnningar under fyra dagar (arbetet genomfördes på ett internat). Avsikten var här att undersöka i vilken grad olika lärare kommer fram till samma resultat ned hjälp av de anvisningar som nu gäller för bedömningen. I testsammanhang säger man att man fastställer provets reliabilitet (här närmare bestämt den s.k. interbedömarreliabiliteten). Den uttrycks som en korrelation och den ska förstås vara så hög som möjligt, annars får de testade inte rättvisa resultat.

I det andra steget (Bedömning 2 4-8 veckor senare) ombads alla sex lärarna att bedöma hälften av uppsatserna en gång till. (Att detta skulle komma visste ingen om vid det första bedömningstillfället). Avsikten den här gången var att ta reda på om bedömningsprinciperna är så pålitliga att de kan tillämpas konsekvent av *en och samma lärare* vid olika bedömningstillfällen. Den här typen av tillförlitlighet brukar man kalla intrabedömar-reliabilitet.

Var och en av lärarna rättade alltså om 50 uppsatser (25 från etapp 2 och 25 från etapp 3) enligt samma instruktioner som vid Bedömning 1. Sammanlagt 10 uppsatser (5 från vardera etappen) bedömdes av alla och dessutom var det så att alla dessa 10 hade bedömts av alla sex lärarna vid första bedömningstillfället (Bedömning 1). Detta ger ytterligare möjligheter till analys av tillförlitligheten i resultaten.

En första sammanställning av resultat (en del bara) är nu klar och vi skickar ut denna till er för information och begrundan.

Resultat

Först några ord om tabellerna. Tabell A1 redovisar medelvärden och korrelationer för bedömningarna 1 och 2 per lärare. Jämförelserna gäller alltså vars och ens bedömning av samma uppsatser vid de två olika tillfällena. Antalet uppsatsresultat som kan jämföras här är 50 per bedömare. Här kan man inte jämföra mellan olika bedömare (till största delen olika uppsatser!), bara mellan vars och ens bedömning 1 och bedömning 2.

I Tabellerna A2 och A3 ger vi bedömningsresultaten för de uppsatser som alla sex medverkande lärare bedömde i

den första omgången och dessutom de resultat som lärarna på fältet kom fram till vid det ordinarie provtillfället. I högra tabellhalvan finns lärarnas resultat vid ombedömningen av uppsatser. För varje uppsats (provnummer) kan man alltså jämföra hela 10 olika bedömningar, vilket nog är ganska unikt. Vi kommer att kunna lära oss mycket av den här undersökningen när vi har gjort alla analyser. (Det ni nu får är ju bara en del av den fullständiga redovisningen, som f.ö. inte kan bli färdig än på ett tag.)

Tabell A1

Korrelationer

mellan totalresultaten av Bedömning 1 och Bedömning 2, dvs ett mått på sambandet mellan varje lärares första och andra bedömning av samma uppsatser; E2- och E3-bedömningarna sammanslagna. N=50 för vardera bedömningen.

<i>Bedöm-</i> <i>are</i>	<i>Bedöm-</i> <i>ning</i>	<i>Medel-</i> <i>poäng</i>	<i>Spridn.</i>	<i>Skillnad</i> (2-1)	<i>Korr.</i>
1	1	16.54	8.11	0.22	0.96
	2	16.76	7.48		
2	1	13.06	6.75	2.00	0.74
	2	15.06	6.84		
3	1	16.48	5.79	-0.88	0.79
	2	15.62	5.79		
4	1	15.06	6.84	-0.28	0.87
	2	14.78	6.57		
5	1	15.70	6.15	-2.54	0.93
	2	13.16	6.26		
6	1	12.72	6.67	2.00	0.89
	2	14.72	6.27		

Bedömning 1 = internatet

Bedömning 2 = ombedömning hemma 4-8 veckor senare

Siffrorna visar bl.a. följande:

Medelvärdena av Bedömning 1 och Bedömning 2 varierar en del (i ett helt idealistiskt fall skulle de vara lika), vilket antyder att det är svårt att följa bedömningsprinciperna

konsekvent och enhetligt. I tre fall blir ombedömningen strängare och i tre fall blir den generösare.

Korrelationen (sambandet) mellan de 50 bedömningarna i första omgången och de 50 ombedömningarna i andra omgången (hemma) varierar också en del i storlek. Ett högt värde på korrelationskoefficienten (t ex över 0.90) talar om att *rangordningen* mellan uppsatserna är ungefärlig densamma i de två bedömningarna. Däremot är det inte säkert att det innebär ungefär samma resultat. Det ser vi om vi jämför bedömarna 4 och 6. Korrelationen mellan resultaten är nästan precis lika hög för de två (0.87 resp 0.89). Ändå är de numeriska skillnaderna mellan resultaten betydligt mindre för bedömare 4 än för bedömare 6, vilket vi ser av medelvärdesskillnaderna (+0.28 resp -2.00 poäng). Detta visar återigen på att det finns en viss osäkerhet i bedömningsproceduren. I exempelvis ett flervalsprov är den naturligtvis oftast obefintlig.

Av tabellerna A2 och A3 kan man bl a utläsa att "fältlärarnas" bedömning av uppsatserna (samma uppsatser!) på det hela taget var mera liberal än "försökslärarnas" bedömning. Detta gäller både etapp 2 och etapp 3 och det gäller också om man tar med i beräkningen *både* Bedömning 1 och Bedömning 2. De lärare som rättade uppsatserna när provet gavs i komvux i maj 1989 ligger 2-3 poäng högre än lärarna i vår undersökning, vilket är mycket i det här sammanhanget. Man kan nog utgå ifrån att de senares bedömning är den som är mest neutral och pålitlig. Övriga bedömde egna elever, och i en sådan situation är det ju högst naturligt att man t ex i tveksamma fall heller friar än fäller.

I tabellerna A2 och A3 kan man också direkt jämföra de resultat som de sex lärarna i försöket kommit fram till. I vänstra halvan kan man jämföra alla medeltalen (och förstås också alla enskilda resultat sex stycken, per prov). I högra halvan kan man jämföra mellan 1, 3 och 5 resp

mellan 2, 4 och 6. I Bedömning 1 på etapp 2 är skillnaderna mycket stora, rent av oroande stora, medan det ser bättre ut på etapp 3. Reflektioner? Återigen får vi komma ihåg att de siffror vi nu tittar på bara gäller *en del* av hela undersökningsmaterialet.

Tabell A2

*UPPSATSER SOM VAR GEMENSAMMA FÖR SAMTLIGA BEDÖMARE: ETAPP 2***Bedömning 1 (internat)****Bedömning 2 (hemma)**

Prov nr	Bedömare							Larare cp maj 89	Bedömare						
	1	2	3	4	5	6	Medel 1-6		1	2	3	4	5	6	Medel 1-6
121	13	01	13	14	10	02	08.8	12	14	--	10	--	09	--	11.0
122	17	09	16	13	14	07	12.7	15	19	--	14	--	10	--	14.3
123	28	23	28	28	26	27	26.7	28	28	--	28	--	25	--	27.0
124	12	04	12	13	11	03	09.2	11	12	--	12	--	10	--	11.3
125	00	00	07	06	04	02	03.2	03	01	--	07	--	01	--	03.0
Medel (121-125)	14.0	7.4	15.2	14.8	13.0	8.2	12.1	13.8							
126	19	04	16	18	15	06	13.0	20	--	11	--	12	--	11	11.3
127	15	04	14	14	09	03	09.8	16	--	11	--	11	--	11	11.0
128	10	0*	07	10	07	05	06.7	06	--	02	--	04	--	04	03.3
129	26	23	25	24	24	27	24.8	26	--	26	--	26	--	27	26.3
130	21	10	14	14	15	11	14.2	15	--	14	--	16	--	14	14.7
Medel (126-130)	18.2	8.4	15.2	16.0	14.0	10.4	13.7	16.6							
Medel (total)	16.1	7.9	15.2	15.4	13.5	9.3	12.9	15.2	14.8	12.8	14.2	13.8	11.0	13.4	13.3

Tabell A3

UPPSATSER SOM VAR GEMENSAMMA FÖR SAMTLIGA BEDÖMARE: ETAPP 3

Bedömning 1 (internat)

Bedömning 2 (hemma)

Prov nr	Bedömare								Bedömare							
	1	2	3	4	5	6	Medel 1-6	Lärare cp maj 89	1	2	3	4	5	6	Medel 1-6	
1	10	10	18	03	12	09	10.3	19	14	--	11	--	12	--	12.3	
2	02	00	10	06	02	05	04.2	08	04	--	05	--	03	--	04.0	
3	05	00	15	09	15	03	07.8	09	07	--	11	--	12	--	10.0	
4	22	14	21	21	23	19	20.0	18	20	--	17	--	22	--	19.7	
5	18	22	23	19	18	18	19.7	23	18	--	18	--	22	--	19.3	
Medel (1-5)	11.4	9.2	17.4	11.6	14.0	10.8	12.4	15.4								
6	24	19	26	19	20	19	21.2	24	--	22	--	21	--	25	22.7	
7	05	13	13	05	09	08	08.8	10	--	04	--	09	--	13	08.7	
8	29	28	29	28	22	27	27.2	27	--	24	--	26	--	28	26.0	
9	02	00	07	03	01	01	02.3	03	--	00	--	03	--	02	01.7	
10	12	14	18	10	18	18	15.0	20	--	18	--	18	--	20	18.7	
Medel (6-10)	14.4	14.8	18.6	13.0	14.0	14.6	14.9	16.8								
Medel (total)	12.9	12.0	18.0	12.3	14.0	12.7	13.6	16.1	12.6	13.6	12.4	15.4	14.2	17.6	14.3	

RAPPORTER FRÅN INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK
GÖTEBORGS UNIVERSITET

ISSN 0282-2164

Beställes från Institutionen för pedagogik, Göteborgs universitet, Box 1010,
431 26 Mölndal.

Serien startade år 1984.

- von Elek, T. & Linblad, T.** Prov i engelska för komvux. Försök med centrala prov i Etapp 3 våren 1986 Skrifter från Avdelningen för språkpedagogik 8 1988.02
- Johansson, B.** Från allmänmänsklig kompetens till omvärdnadskompetens 1988.03.
- Thång, P. O.** Vem går i grundvux och hur går det? (Delrapport från FOG-projektet) 1988:04.
- Thång, P. O.** Information och uppsökande verksamhet inom grundvux. (Delrapport 3 från FOG-projektet) 1988:05.
- Oscarson, M.** Rättning och bearbetning av språktestuppgifter. Två undersökningar för grundskolan och gymnasieskolan. Skrifter från avdelningen för språkpedagogik 1988:06.
- Walidal, E** Utvärdering av försöksverksamhet med grund- och tillaggskurser inom gymnasieskolans vårdlinje. Praktikutbildningen 1988.07
- Hägglund, S. och Lander, R.** Fem gymnasieskolor. Utvärdering av deltagandet i reformprogrammet "Gymnasieskola i utveckling" 1985/86 - 1988/89 1989.01.
- Filising, L.** Utvärdering av förskolan Möjligheternas Hus Delrapport 3 Personalens synpunkter. 1990:01.
- Svingby, G.; Lendahls, B. och Ekbom, D.** Omvärldskunskap: SO. Bakgrund, Beskrivning av undervisningen, Fostran till demokrati. En rapport inom det Nationella Utvärderingsprogrammet. 1990:02
- Reuterberg, S-E., Svensson, A., Wedman, I. och Wester-Wedman, A.** Effekter och sidoeffekter av fysisk aktivitet. Relationen mellan regelbunden motion, vardagskompetenser och fritidsintressen med särskild tonvikt på skillnader mellan könen. 1990:03
- Lundquist, O.** Studiefinansieringens betydelse för nybörjare i komvux hostterminerna 1980 och 1986. En komparativ studie. Delrapport I. 1990:04
- Wernersson, I.** Förväntningar på utbildning och yrke bland studerande på grundskollärarutbildningen under dess första termin. 1990:05
- Oscarson, M.** Komvux-proven i engelska vt 1989. Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg. Skrifter från avdelningen för språkpedagogik 10. 1990:06

**Skrifter från
AVDELNINGEN FÖR SPRÅKPEDAGOGIK
GÖTEBORGS UNIVERSITET**

Beställes från Institutionen för pedagogik, Göteborgs universitet, Box 1010, 431 26 MÖLNDAL

- 1 **Oscarson, M.** Engelska och svenska elevers prestationer på ett centralt prov i engelska. En validerings- och utvärderingsstudie. Rapport nr 1986:02.
- 2 **Hellekant, J.** Franska elever gör ett svenskt franskprov. Ett försök till validering av det centrala provet i franska 1985. Rapport nr 1986:05.
- 3 **af Ekenstam, N-H.** Tyska elever och svenska tyskprov. Hur klarar tyska gymnasister våra centrala prov i tyska? Rapport nr 1986:06.
- 4 **Oscarson, M.** Native and Non-Native Performance on a National Test in English for Swedish Students: A Validation Study. Report No. 1986:03.
- 5 **von Elek, T.** Invandrares språkutveckling under SFI-kurser. Rapport från ett kartläggningsprojekt inom AMU. Rapport nr 1986:13.
- 6 **Lindblad, T.** Betyg och centrala prov i engelska, tyska och franska. Rapport nr 1986:14.
- 7 **Eriksson, R. och Lindblad, T.** GEM-engelska. Slutrapport från engelskdelen av projektet Grupperingsfrågor i engelska och matematik på grundskolans högstadium. Rapport nr 1987:08.

- 8 **von Elek, T. och Lindblad, T.** Prov i engelska för komvux. Försök med centrala prov i etapp 3 våren 1986. Rapport nr 1988:02.
- 9 **Oscarson, M.** Rättning och bearbetning av språktestuppgifter. Två undersökningar rörande centralt utarbetade prov för grundskolan och gymnasieskolan. Rapport nr 1988:06.
- 10 **Oscarson, M.** Komvux-proven i engelska vt 1989. Jämförelser mellan komvux och gymnasieskolan i fråga om provresultat och betyg. Rapport nr 1990:06.

Vasastadens Bokbinderi
1990